

Oifig an Ard-Aighne

Tuarascáil Bhliantúil 2014

Ina n-ionchorpraítear

**An Ceathrú Tuarascáil ar Dhul Chun Cinn maidir le Cur i bhFeidhm an Ráitis
Straitéise 2011-2014.**

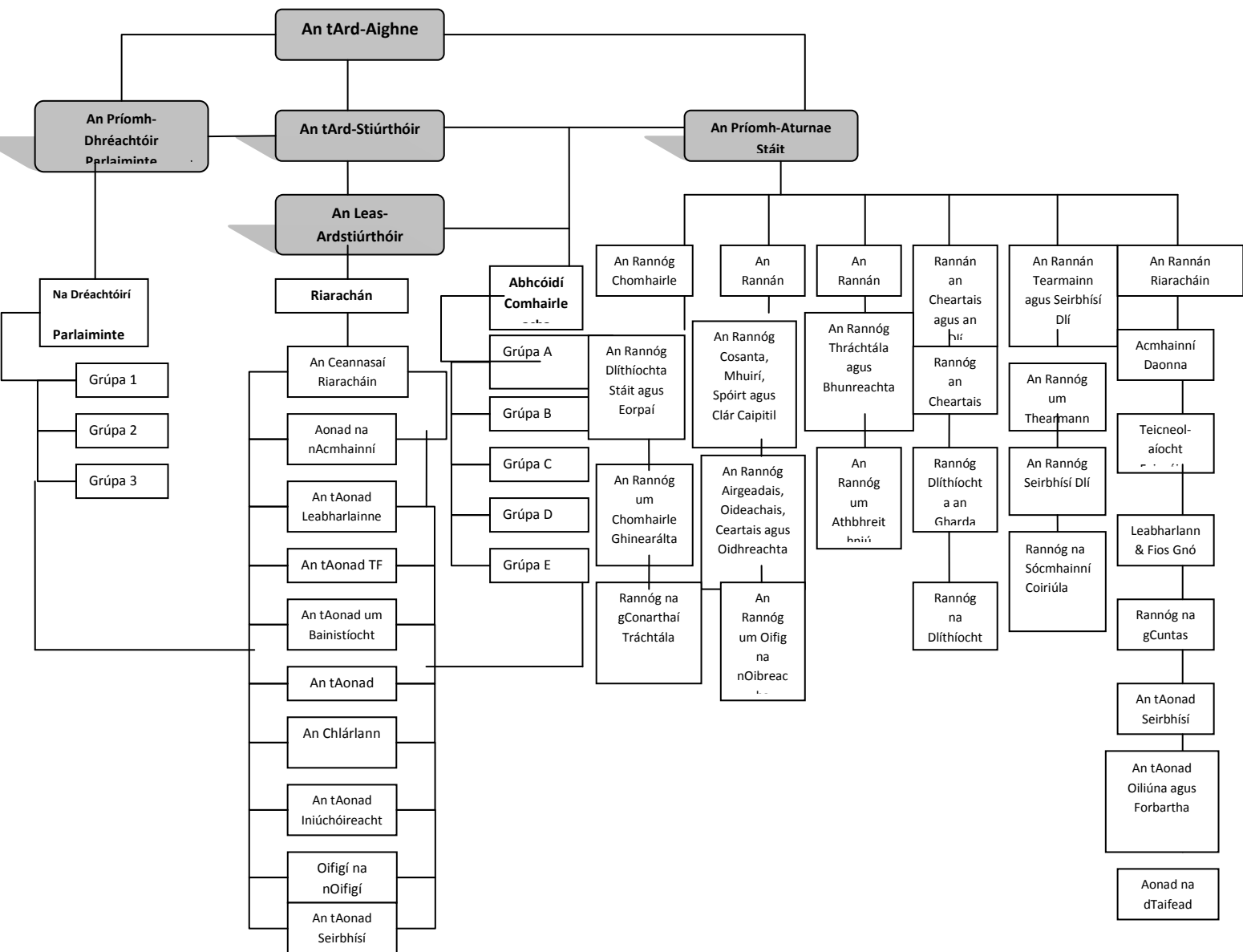
Clár Ábhar	Leathanach
Ráiteas Misin	3
Cairt Eagraíochta	4
Réamhrá ón Ard-Aighne	5
Caibidil 1: An Ról atá ag Oifig an Ard-Aighne	6
Caibidil 2: Oifig an Ard-Aighne in 2014	9
Caibidil 3: An Obair a rinne Oifig na nDréachtóirí Parlaiminte don Rialtas in 2014	14
Caibidil 4: An Dul Chun Cinn maidir le Spriocanna Ardleibhéil a Bhaint Amach	15
Caibidil 5: Athbhreithniú an Ard-Aighne ar an mbliain	21
Iarscríbhinní	
A: Billí Rialtais a foilsíodh in 2014 a bhí dréachtaithe ag Oifig na nDréachtóirí Parlaiminte (ODP)	23
B: Billí Poiblí a Achtaíodh in 2014	25
C: Torthaí na bliana 2014 agus meastacháin le haghaidh 2014 agus 2015	27
D: Ráitis agus tuairiscí i leith cleachtas íocaíochta ar an Acht um Íoc Pras Cuntas	31

Is é seo a leanas an Ráiteas Misin atá ag Oifig an Ard-Aighne:

An caighdeán is airde seirbhísí dlí gairmiúla a sholáthar do na Ranna agus na hOifigí Rialtais ar shlí chomh tíosach agus chomh héifeachtach agus is féidir.

Tá sé Sprioc Ardleibhéil againn d'fhonn an Ráiteas Misin thuas a shaothrú mar atá leagtha amach sa Ráiteas Straitéise 2011-2014:

- Tacú leis an Ard-Aighne maidir le comhlíonadh a róil bhunreachtúil mar chomhairleoir dlí don Rialtas.
- Seirbhís sainchomhairle dlí ardchaighdeáin a sholáthar dár gcliaint.
- Sainseirbhís ardchaighdeáin dréachtaithe reachtaíochta, atá gairmiúil agus éifeachtach, a sholáthar don Rialtas.
- Tacaíocht agus cúnamh a thabhairt maidir le seirbhísí dlí an Stáit a chomhordú.
- Sainseirbhís ardchaighdeáin aturnae a sholáthar don Ard-Aighne, do na Ranna agus do na hOifigí i réimsí dlíthíochta, agus sainchomhairle ardchaighdeáin dlí a sholáthar maidir le cúrsaí maoine agus idirbhearta.
- Seirbhísí bainistíochta corparáide agus seirbhísí bainistíochta gnó nua-aimseartha gairmiúla a sholáthar san Oifig, trína gcuirtear seirbhís den chaighdeán is airde ar fáil.

Réamhrá ón Ard-Aighne

Is cúis áthais dom Tuarascáil Bhliantúil 2014 na hOifige a chur i láthair.

Foilsítear an Tuarascáil Bhliantúil seo ionas gur féidir athbhreithniú a dhéanamh ar na forbairtí móra dlí agus eagraíochtúla in obair na hOifige in 2014. Áirítear leis an tuarascáil seo freisin an ceathrú tuarascáil ar dhul chun cinn a eascraíonn as Ráiteas Straitéise na hOifige 2011-2014.

Rinne an Oifig athchóiriú ar tháillí na nAbhcóidí le blianta beaga anuas agus is fiú aitheantas a thabhairt don obair seo. Maidir leis seo, bhí laghdú 44.8% tagtha ar chaiteachas as Vóta Oifig Phríomh-Aturnae an Stáit (OPAS) ag deireadh 2014, i gcomparáid le híocaíochtaí na bliana 2008.

De bhreis ar laghdú caiteachais, rinneadh dul chun cinn suntasach freisin maidir le hobair Stáit a dháileadh go cothrom ar na hAbhcóidí. Ó 2011 i leith, cuireadh socruithe i bhfeidhm in Oifig an Ard-Aighne (OAA) agus in OPAS chun cur le leithdháileadh na hoibre ar líon níos mó d'Abhcóidí Sóisearacha agus Sinsearacha, a fhaigheann treoir ón Stát, chun cosc a chur ar shuimeanna móra airgid ón Stát a bheith á dtuilleamh ag líon beag Abhcóidí. Déantar dlúthmhonatóireacht ar na socruithe sin gach mí lena áirithiú go gcuirtear i bhfeidhm go leanúnach iad agus go gcosnaítear a n-éifeachtúlacht.

I gCaibidil 5 den Tuarascáil, déantar plé ar an gCúirt Achomhairc a chur ar bun an 28 Deireadh Fómhair 2014. Ócáid cheannródaíoch a bhí ann do chóras dlí na hÉireann i gcoitinne nuair a bunaíodh an Chúirt Achomhairc. Chuaigh an t-athchóiriú sin ar an tírdhreach dlí i gcion ar an mbailiúchán suntasach achomhairc a bhí ann cheana féin, bailiúchán a bhí ar feitheamh os comhair na Cúirte Uachtaraí. Réimse suntasach dlí a bhí ann, mar sin, ar déileáladh leis san Oifig agam in 2014 ó thaobh comhairle agus dréachtú.

Mar fhocal scoir, ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis na baill foirne san dá Oifig as a dtiomantas leanúnach, a n-obair chrua agus a seirbhís.

Máire Whelan, AS

An tArd-Aighne

Caibidil 1

An Ról atá ag Oifig an Ard-Aighne

Sealbhóir oifige bunreachtúla is ea an tArd-Aighne, faoi Airteagal 30 den Bhunreacht. Is í an té is comhairleach don Rialtas i gcúrsaí dlí agus tuairimí dlí. Tugann a hoifig dlíodóirí agus baill foirne riaracháin cúnamh di maidir le comhairle a sholáthar don Rialtas, d’Airí an Rialtais agus do Ranna Rialtais, maidir le dréachtú reachtaíochta de réir teoracha ó Airí agus Ranna Rialtais, agus maidir le hionadaíocht a dhéanamh ar Éirinn, ar an Ard-Aighne agus ar Ranna Rialtais sa dlíthíocht. Tá oifig an Ard-Aighne féin i dTithe an Rialtais, Sráid Mhuirfean, Baile Átha Cliath, áit a bhfuil a foireann Abhcóidí Comhairleacha agus Dréachtóirí Parlaiminte lonnaithe, agus tá na haternaetha in Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit (OPAS) lonnaithe níos gaire do na cúirteanna ar Shráid na Long agus Lána na Seansaireachta. Is é ceannasaí riaracháin na hOifige Liam O’Daly, an tArd-Stiúrthóir. Is í Eileen Creedon an Príomh-Aturnae Stáit agus is é Paul Linehan an Príomh-Dhréachtóir Parlaiminte.

Tá struchtúr riaracháin na coda den Oifig atá lonnaithe ar Shráid Mhuirfean agus OPAS leagtha amach sa chairt ar leathanach 4 den Tuarascáil seo. Tá OPAS eagraithe ina Rannáin agus ina Rannóga a bhfuil réimsí sonracha oibre acu mar a gcuirtear síos orthu sa chairt. Le linn 2014, eagraíodh na hAbhcóidí Comhairleacha ina gcúig Ghrúpa ar leith trí thagairt do réimsí éagsúla speisialachais dlí, agus eagraíodh na Dréachtóirí Parlaiminte ina dtrí Ghrúpa laistigh d’Oifig na nDréachtóirí Parlaiminte don Rialtas (ODP), suas go dtí mí Mheán Fómhair 2014, agus ina gceithre Ghrúpa don chuid eile den bhliain, agus gach Grúpa ag déileáil le roinnt Ranna Rialtais.

Is é an Oifig príomhoifig dlí an Stáit agus déileálann sí le cúrsaí dlí phoiblí a bhaineann le conas a dhéantar Éire a rialú agus a riar. Déileálann sí le saincheisteanna lárnacha a bhfuil tábhacht bhunreachtúil ag baint leo, faoi conas is féidir an Bunreacht a léirthuisint, a chur i bhfeidhm agus a leasú ó am go chéile. Cuireann an Oifig comhairle ar Ranna Rialtais faoi conas ar cheart do dhaoine ar gá dóibh dlíthe a chur i bhfeidhm léirmhíniú a dhéanamh ar na dlíthe sin, agus conas a d’fheadfaí iad a athrú chun oibleagáidí dlíthiúla nua nó dálaí eile sa tír seo, san Eoraip, nó go hidirnáisiúnta a léiriú. Sa chás ina bhfuil easaontas ann maidir le léirmhíniú nó cur chun feidhme dlíthe ag Airí nó Ranna, cuireann Oifig an Ard-Aighne comhairle ar fáil maidir lena léirmhíniú nó a gcur chun feidhme ceart, déanann sí ionadaíocht ar an Stát in aon dlíthíocht de bharr an easaontais, cuireann sí comhairle ar fáil maidir le haon reachtaíocht a bhfuil gá léi, agus dréachtaíonn sí an reachtaíocht sin.

Sa raon oibre lena ndéileáil an Oifig, léirítear raon feidhme iomlán na gníomhaíochta rialtais i ndaonlathas nua-aimseartha, idir na sonraí a bhaineann le rialacha nua i réimsí teicniúla tionscail nó talmhaíochta a phleanáil, a chur chun feidhme agus a chosaint, agus na socruithe maidir le seirbhísí rialtais san oideachas, sa chúram sláinte, nó i réimse an cheartais, agus ceisteanna suntasacha ar chearta an duine, ar chomhtháthú na hEorpa agus ar chaidreamh idirnáisiúnta. D'fhéadfadh dlíodóirí an Rialtais a bheith ag déileáil le haon rud idir shaincheisteanna soláthair poiblí, idirbhearta i ndáil le maoin faoi úinéireacht an stáit, dhíospóidí maoin intleachtúla, chomhlíonadh Rialacha an AE, iarratais i leith sócmhainní coiriúla agus dhúshláin bhunreachtúla nó reachtaíocht a bhaineann leis an dlí coiriúil. Soláthraíonn an Oifig seirbhís ghairmiúil dá cliaint seirbhíse poiblí agus í á áirithiú, ag an am ceanna, go léirítear sa chomhairle dlí uathí measúnú neamhspleách ar an dlí maidir le hábhair éagsúla arna dtabhairt chun solais. Is féidir réimse na hoibre a thomhas leis an bhfíric gurb amhlaidh go ndearnadh an méid seo a leanas in 2014: -

- D'oscail an Oifig 482 comhad athbhreithnithe bhreithiúnaigh nua agus 266 comhad nua i réimse an dlí tearmainn agus an dlí inimirce.
- In 2014, chuir an Rannóg Dlíthíochta Stáit agus Eorpaí tús le 16 chás de Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh, a ghlac Éire páirt sa nós imeachta scríofa agus/nó sa nós imeachta ó bhéal.
- Dhréachtaigh na Dréachtóirí Parlaiminte líon suntasach Billí i gcomhair breithniú ag an Oireachtas (foilsíodh 45 Bille Rialtais in 2014) agus líon suntasach Ionstraimí Reachtúla (224 díobh dréachtaithe agus curtha chuig Ranna, a raibh 37 ceann díobh dírithe ar oibleagáidí AE a ionchorprú).

Is fíor-dhinimiciúil í obair na hOifige toisc go mbíonn dlí na hÉireann, dlí na hEorpa agus an dlí idirnáisiúnta de shíor ag athrú agus go nglacann an Oifig bearta chun na caighdeáin ghairmiúla is airde agus ceanglais na seirbhíse poiblí araon a chomhlíonadh. Airítear le cliaint na hOifige an Rialtas, Airí an Rialtais agus na Ranna Rialtais. Oibríonn dlíodóirí san Oifig i ndlúthchomhar le dlíodóirí a bhíonn ag oibriú do chomhlachtaí poiblí eile, amhail Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí, Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta, Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte agus gníomhaireachtaí Stáit eile. Chun cabhrú le freastal ar riachtanais dhlíthiúla Ranna Rialtais, baintear úsáid níos mó as an tseirbhís iasachta arna forbairt ag an Oifig: tugtar dlíodóirí ar iasacht le dul i mbun oibre mar chomhairleoirí dlí laistigh de Ranna agus cuirtear roinnt dlíodóirí laistigh de OPAS ar conradh go speisialta agus déantar cistiú orthu chun déileáil le hobair speisialaithe ó Ranna ar leith.

An Coimisiún um Athchóiriú an Dlí

Comhlacht reachtúil a bunaíodh faoin *Acht fán gCoimisiún um Athchóiriú an Dlí, 1975* is ea an Coimisiún um Athchóiriú an Dlí (CAD). Is é ról an Choimisiúin ná an dlí a choinneáil faoi athbhreithniú neamhspleách, oibiachtúil agus saineolach, moltaí dá réir a dhéanamh maidir le hathchóiriú an dlí, agus an dlí atá ann faoi láthair a fhágáil inrochtana ag cách.

Déantar ról an Choimisiúin a chomhlíonadh go príomha faoi Chlár Athchóirithe Dlí atá ceadaithe ag an Rialtas agus atá curtha faoi bhráid dhá Theach an Oireachtais. Oibríonn an Coimisiún chomh maith ar ábhair shonracha arna gcur faoina bhráid ag an Ard-Aighne faoi Acht na bliana 1975.

Déantar lánchistiú ar an gCoimisiún trí Dheontas ó Vóta na nOifigí.

Chun tuilleadh sonraí a fháil maidir le ról an Ard-Aighne, tabhair cuairt ar an suíomh gréasáin atá againn ag www.attorneygeneral.ie

Caibidil 2 Oifig an Ard-Aighne in 2014

An Fhoireann

Ag deireadh na bliana 2014, bhí 130 ball foirne údaraithe in Oifig Shráid Mhuirfean agus 19 mball foirne sa Choimisiún um Athchóiriú an Dlí. Bhí 243 ball foirne in OPAS ag deireadh na bliana 2014.

Faoi dheireadh 2014, sháraigh Oifig Shráid Mhuirfean spriocanna an Rialtais i ndáil le fostú ban. B'ionann comhréir na mban san fhoireann ar leibhéal an Phríomhoifigigh Chúnta nó os a chionn agus 54.25%, agus b'ionann comhréir na mban san fhoireann ar leibhéal an Phríomhoifigigh nó os a chionn agus 52.55%. Maidir le OPAS, ag deireadh 2014 sháraigh an Oifig sin spriocanna an Rialtais i ndáil le fostú ban freisin. B'ionann comhréir na mban san fhoireann ar leibhéal an Phríomhoifigigh Chúnta nó os a chionn agus 61.5%, agus b'ionann comhréir na mban san fhoireann ar leibhéal an Phríomhoifigigh nó os a chionn agus 55.9%. Tá tuilleadh sonraí maidir le cothromaíocht inscne ar fáil ar shuíomh gréasáin na hOifige ag www.attorneygeneral.ie

Maidir le hinrochtaineacht na mball foirne faoi mhíchumas, tá sprioc 3% an Rialtais fós á sárú ag an gcéatadán baill foirne faoi mhíchumas in Oifig Shráid Mhuirfean ag deireadh 2014. Rinne an Oifig monatóireacht ar a hinrochtaineacht le linn na bliana lena n-áirítear an inrochtaineacht trína suíomh gréasáin, agus d'áirithigh sí gur cuireadh san áireamh riachtanais daoine faoi mhíchumas in aon obair athchóirithe nó chothabhála. In OPAS, sáraíodh sprioc 3% an Rialtais leis an gcéatadán baill foirne faoi mhíchumas a bhí fostaithe san Oifig ag deireadh 2014. Lean an Oifig ar aghaidh ag tacú le baill foirne faoi mhíchumas agus bíonn suim aici i gcónaí i moltaí a fháil ó bhaill foirne.

Dlíodóirí ar iasacht chuig Ranna Rialtais

Mar chuid den éagsúlú ar an tsamhail um sholáthar seirbhísí dlí agus mar aitheantas ar an ngá níos mó atá le hionchur dlíthiúil ag céim luath i Ranna Rialtais, tá clár iasachta ar éirigh go geal leis á reáchtáil ag an Oifig ó 2006 i leith, trína gcuirtear Abhcóidí Comhairleacha i mbun oibre mar chomhairleoirí dlí sna Ranna Rialtais. Tugadh dlíodóirí ó OPAS ar iasacht chuig roinnt Ranna freisin.

Sula dtugtar abhcóidí Comhairleacha ar iasacht, cuirtear sainoilúint orthu in Oifig an Ard-Aighne chun iad a ullmhú i gcomhair a dtréimhsí ar socrúchán.

Na hAbhcóidí Comhairleacha a chuirtear ar socrúchán laistigh de na Ranna, soláthraíonn siad comhairle dlí maidir le raon leathan ábhar go minic, a gcuireann an Roinn agus an tAire iomchuí faoina mbráid. Déileálann siad le go leor gnéithe de na riachtanais laethúla maidir le hionchur dlí a d'fhéadfadh a bheith ag Roinn, ó thaobh cúnaimh le tionscadail reachtacha agus le ceisteanna dlí scoite a d'fhéadfadh teacht chun cinn maidir le príomhthionscnaimh bheartais.

Bíonn léargas ar leith ar riachtanais dhlíthiúla Roinne ag na comhairleoirí dlí sin a bhíonn ar iasacht. Forbraíonn siad saineolas dlí ar ghnó na roinne ina gcuirtear ar socrúchán iad agus soláthraíonn siad comhairle dlí éifeachtach spriodhírithé a bhaineann go sonrach le cliaint ar leith i gcomhthéacs cúlra leathan saineolais dlí phoiblí. Forbraíonn siad caidreamh oibre le gach duine de na páirtithe leasmhara a bhíonn i gceist agus bíonn siad ina bpointe tábhachtach teagmhála idir na Ranna agus oifigí dlí an Stáit.

Bíonn ról tábhachtach ag na comhairleoirí dlí chomh maith maidir le ceapadh foriomlán faisnéisithe d'Oifig an Ard-Aighne agus cabhraíonn siad le Ranna ábhar a d'fhéadfadh tábhacht dlí nó tábhacht bhunreachtúil ar leith a bheith leo a shainiú ag céim luath agus iadsan a chur faoi bhráid an Ard-Aighne chun comhairle a fháil uathu.

Faoi 2014, de bharr éilimh mhéadaithe, bhí an-fhorbairt déanta ar an gclár iasachtaithe agus cuireadh go mór leis, le breis is 20 comhairleoir dlí curtha ar socrúchán i measc Ranna agus Oifigí Rialtais.

Ina theannta sin, sannann an Oifig Abhcóide Comhairleach mar Chomhairleoir Dlí chuig Buanionadaíocht na hÉireann chuig an Aontas Eorpach sa Bhruiséil. Tá ról an Chomhairleora Dlí tagtha chun cinn mar ghné riachtanach bhunúsach d'fheidhmiú éifeachtach na Buanionadaíochta. De bhreis ar an gclár iasachtaithe chuig Ranna Rialtais, thug an Oifig Abhcóide Comhairleach ar iasacht chun obair mar Shaineolaí Náisiúnta ar Iasacht i Seirbhís Dlí an Choimisiúin Eorpaigh.

In 2014, thug OPAS beirt dlíodóirí ar iasacht chuig Tusla (an Ghníomhaireacht um Leanáil agus an Teaghlach).

Cuireann an Oifig fáilte roimh an rath atá ar na cláir sin agus tá sé beartaithe aici leanúint ar aghaidh ag tabhairt nuálaíochtaí isteach mar is cuí agus í ag iarraidh freastal ar riachtanais an Rialtais maidir le seirbhísí dlí a sholáthar san am atá le teacht.

Bainistíocht Eolais

Eagraíocht eolasbhunaithe is ea an Oifig, a chuireann béim lárnach ar an mBainistíocht Eolais (BE). Bíonn tionchar suntasach ag a éasca atá bhfuil sé eolas na heagraíochta a aisghabháil ar am na heagraíochta i ngach réimse, ní hamháin maidir le heolas dlí. Tá éifeachtúlachtaí feabhsaithe maidir le cleachtais oibre,

comhsheasmhacht fheabhsaithe sa chomhairle dlí agus laghdú ar iarrachtaí dúblacha i ngach réimse den Oifig ina mbuntáistí tábhachtacha a bhaineann le BE ó thaobh costais. I réimse na bainistíochta riosca, baineann tábhacht ar leith leis an BE maidir le riosca clú a bhainistiú.

Tá infheistíocht agus forbairt á déanamh go fóill ag an Oifig ar an bhfoireann chun sármhaitheas leanúnach ghairmiúil a áirithiú, d'fhonn seirbhísí dlí den scoth a chur ar fáil trí straitéisí BM a fhorbairt agus trí na straitéisí sin a chur i bhfeidhm. Le linn 2014, rinne an Oifig athbhreithniú ar threochtaí agus ar fhorbairtí sa réimse BE d'fhonn Straitéisí nua BE a fhorbairt.

Athchóiriú ar an Earnáil Phoiblí

I mí an Mhárta 2014, d'fhreastail baill foirne ón Oifig ar chruinniú “Halla an bhaile” i gCaisleán Bhaile Átha Cliath chun smaointe athchóirithe agus athnuachana a chur chun cinn agus chun plé a dhéanamh ar na smaointe sin i gcomhthéacs Straitéis Athnuachana don Státseirbhís a fhorbairt. D'fhoilsigh an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe an *Plean Athnuachana don Státseirbhís* ar an 30 Deireadh Fómhair 2014. Díritear sa Plean Athnuachana ar an athrú praiticiúil a spreagadh trí 25 gníomh sonracha i gceithre phríomhréimse:

- Aontaithe: Bainistíocht a dhéanamh ar an státseirbhís mar eagraíocht aonair aontaithe;
- Gairmiúil: Feidhmíocht agus cumas na bhfostaithe agus na n-eagraíochtaí státseirbhíse go léir a uasmhéadú;
- Freagrúil: An cultúr, an struchtúr agus na próisis atá againn a athrú ionas go n-éireoidimid níos meabhraí, níos solúbtha agus níos freagrúla;
- Oscailte agus Freagrach: Ag foghlaim agus ag feabhsú go leanúnach trína bheith sásta glacadh le smaointe seachtracha, le dúshlán agus le díospóireacht.

I mí Iúil 2014, chuir an Oifig tuarascáil ar dhul chun cinn faoi bhráid na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (RCPA) i ndáil le cur chun feidhme Chomhphlean Soláthair OAA/OPAS/CCO um Athchóiriú Comhtháite agus Plean Gníomhaíochta Athbhreithnithe chun tiomantais faoin gComhaontú Seirbhíse Poiblí 2010-2014 (Comhaontú Pháirc an Chrócaigh) a chur i bhfeidhm. Áirítear leis an bPlean go leor athruithe, forbairtí agus tionscnamh a cuireadh i bhfeidhm cheana féin, cuid mhór ar siúl faoi láthair agus cuid acu atá dírithe ar an todhchaí. Is é cuspóir na n-athruithe ná an éifeachtúlacht agus seirbhís don chustaiméir a fheabhsú, agus costais a laghdú.

Áirítear laghdú ar chostais leis na tionscnaimh a leagadh amach sa phlean athbhreithnithe chun soláthar seirbhísí dlí do chliaint a fheabhsú – táillí dlí, costais dlí a aisghabháil, cláir um iasachtú, tograí chun costais dlíthíochta a laghdú agus athchóirithe ar Chomhaontú Bhóthar Haddington.

Tá sonraí maidir le Plean Seachadta na nOifigí um Athchóiriú Comhtháite ar fáil ar shuíomh gréasáin na hOifige ag www.attorneygeneral.ie

Comhlíonadh na gCeanglas Rialála

I rith 2014 lean an Oifig ar aghaidh ag déanamh athbhreithnithe ar mar a chomhlíonann OAA agus OPAS na hAchtanna um Shaoráil Faisnéise, na hAchtanna um Chosaint Sonraí, agus an reachtaíocht ar Shláinte agus Shábháilteacht. Fuarthas go raibh socrúithe sásúil san dá oifig le linn na bliana.

Críochnaíodh Tionscadal Cartlainne Náisiúnta OAA i gcomhair 2014 roimh am agus aistríodh 1,834 comhad chuig an gCartlann Náisiúnta i Sráid an Easpaig, lenar áiríodh 88% de na comhaid dhoiciméadaithe a bhí sceidealaithe lena n-aistriú. Coimeádann an Oifig na deimhnithe maidir le coimeád na gcomhad sin nár aistríodh.

Maidir le húsáid fuinnimh agus comhlíonadh Rialacháin 12(2) de Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Éifeachtúlacht um Úsáid Deiridh Fuinnimh agus Caomhnú Fuinnimh) I.R. Uimh. 542 de 2009, tá sonraí faoin úsáid le linn 2014 sa dá oifig ar fáil ar shuíomh gréasáin na hOifige ag www.attorneygeneral.ie

Laghdú costas

In 2014, rinne OAA iarracht tuilleadh spárála airgid a dhéanamh chun caiteachas a laghdú laistigh den Vóta. I rith na tréimhse sé bliana roimhe seo, tá laghdú nach beag déanta ar chaiteachas bliantúil na hOifige. Ag deireadh 2014, bhí an glanchaiteachas 28.7% ní b'ísle ná mar a bhí sé in 2008. Ba é seo a leanas an glanchaiteachas thar an tréimhse sin:

2008 €18.1 milliún

2009 €15.6 milliún (laghdú 13.8% ar an mbliain roimhe sin)

2010 €13.5 milliún (laghdú 13.4% ar an mbliain roimhe sin)

2011 €13.3 milliún (laghdú 1.5% ar an mbliain roimhe sin)

2012 €13.5 milliún (méadú 1.5% ar an mbliain roimhe sin)

2013 €13.3 milliún (laghdú 1.5% ar an mbliain roimhe sin)

2014 €12.9 milliún (laghdú 3% ar an mbliain roimhe sin)

Tá tuilleadh spárála airgid bainte amach ag OPAS freisin chun an caiteachas laistigh den Vóta a laghdú. I rith na tréimhse sé bliana seo a chuaigh thart, rinneadh laghdú nach beag ar chaiteachas bliantúil na hOifige. Ag deireadh 2014, bhí an glanchaiteachas 37.1% ní b'ísle ná mar a bhí sé in 2008. Ba é seo a leanas an glanchaiteachas thar an tréimhse sin:

2008 €40.6 milliún

2009 €33.5 milliún (laghdú 17.4% ar an mbliain roimhe sin)

2010 €31.6 milliún (laghdú 5.6% ar an mbliain roimhe sin)

2011 €30.6 milliún (laghdú 3.5% ar an mbliain roimhe sin)

2012 €28.8 milliún (laghdú 5.9% ar an mbliain roimhe sin)

2013 €28.3 milliún (laghdú 1.7% ar an mbliain roimhe sin)

2014 €25.5 milliún (laghdú 9.9% ar an mbliain roimhe sin)

Maidir le táillí abhcóidí, bhí laghdú 44.8% tagtha ar chaiteachas as an Vóta OPAS ag deireadh 2014, i gcomparáid le híocaíochtaí na bliana 2008.

Tháinig Grúpa na hOifige um Tháillí Gairmiúla a Rialú (GTGR) le chéile ar bhonn seachtainiúil in 2014 chun monatóireacht a dhéanamh ar an gcaiteachas ar tháillí gairmiúla agus chun é sin a rialú. Le linn na bliana freisin, lean an Oifig ar aghaidh ag cur beartais i bhfeidhm maidir le costais dlí a bhailiú i ngach cás inar deonaíodh costais don Stát, sna cásanna inar measadh go mbeadh bailiú den sórt sin indéanta.

Iarratais um Shaoráil Faisnéise

Tá sonraí maidir le hiarratais chuig OAA agus OPAS faoi na hAchtanna um Shaoráil Faisnéise ar fáil ar shuíomh gréasáin na hOifige ag www.attorneygeneral.ie.

Rannpháirtíocht i gCoistí agus i nGrúpaí Oibre

Le linn 2014 thug an fhoireann dlí comhairle uaithi agus ghlac sí páirt i nGrúpaí Oibre ar réimse saincheisteanna tábhachtacha leathana nó idir-rannacha.

Tá liosta de na Coistí agus na Grúpaí Oibre idir-rannacha is tábhachtaí le fáil ar an suíomh gréasáin atá againn ag www.attorneygeneral.ie

Caibidil 3

An Obair a rinne Oifig na nDréachtóirí Parlaiminte don Rialtas in 2014

Cuimsíonn ODP foireann dlíodóirí speisialtóireachta atá oilte ar leibhéal ard i ndisciplín dréachtaithe na reachtaíochta.

Tá sé ina chuspóir ag ODP sainseirbhís ardchaighdeáin dréachtaithe reachtaíochta, atá gairmiúil agus éifeachtach, a sholáthar don Rialtas.

Is é phríomhobair ODP ná Billí Rialtais a dhréachtú lena bhfoilsíú agus lena gcur faoi bhráid Thithe an Oireachtais, agus reachtaíocht thánaisteach a dhréachtú, nuair is cuí, do Ranna agus Oifigí Rialtais, lena n-áirítear ionstraimí lena ndéantar reachtaíocht AE a thrasú sa dlí intíre faoi Acht na gComhphobal Eorpach 1972.

Dhréachtaigh ODP líon suntasach Billí agus ionstraimí reachtúla le linn 2014:

Foilsíodh **45** Bille Rialtais (Iarscríbhinn A)

Achtaíodh **44** Bille Rialtais (Iarscríbhinn B)

Dréachtaíodh agus tarchuireadh chuig na Ranna 224 Ionstraim Reachtúil (ar bhain 37 díobh le bearta an Aontais Eorpaigh a thrasú).

Caibidil 4

An dul chun cinn maidir le spriocanna ardleibhéal a bhaint amach

Soláthar seirbhísí dlí

Le linn 2014, sholáthair an fhoireann san Oifig tacaíocht leanúnach don Ard-Aighne maidir le comhlíonadh a ról bhunreachtúil mar chomhairleoir dlí don Rialtas.

Sholáthair baill foirne dlí tuairimí agus comhairle i ndáil le Meabhráin don Rialtas agus rinneadh plé ar ábhair leis an Ard-Aighne roimh fhreagraí a thabhairt ar iarratais ar thuairimí agus ar chomhairle ar an gcóras ríomhsheirbhísí Comh-Aireachta. Rinne siad treoracha a lorg uaithi freisin maidir le saincheisteanna suntasacha um léirmhíniú dlíthiúil, cur i bhfeidhm reachtanna, réitigh reachtaíochta nó réitigh riaracháin ar dheacrachtaí dlíthiúla, srl. Rinne na hAbhcóidí Comhairleacha agus OPAS treoracha a lorg ón Ard-Aighne maidir le stiúradh na dlíthíochta.

In 2014, rinne an tArd-Aighne cathaoirleacht ar thrí chruinniú de Choiste Comhairleach Bainistíochta Dlí na hOifige atá ionadaíoch ar gach réimse dlí de chuid na hOifige – Abhcóidí Comhairleacha, ODP agus OPAS chun plé a dhéanamh ar shaincheisteanna leanúnacha dlí laistigh den Oifig ar tábhachtach agus íogair iad, agus aird ar leith tugtha ar an liosta comhad íogair a chuirtear faoi bhráid an Rialtais ar bhonn rialta.

I rith na bliana, rinne Grúpaí Abhcóidí Comhairleacha athbhreithniú ar obair trína chóras foirmiúil timthriallta athbhreithnithe ocht seachtaine agus chuir siad an obair in ord tosaíochta trí chruinnithe rialta foirmiúla agus neamhfoirmiúla le Ranna ar cliaint iad i rith na bliana. Chomh maith le dul i ngleic le nithe a bhaineann leis an obair, bhí an deis ann leis na cruinnithe sin aiseolas a fháil ó chliaint ar shaincheisteanna soláthair seirbhísí agus aird a dhíriú ar shaincheisteanna nua agus ar shaincheisteanna a bhí ag teacht chun cinn.

Bhí ról lárnach ag ODP in obair Choiste Reachtaíochta an Rialtais i rith na bliana 2014. Déanann an Coiste maoirseacht ar gach Bille Rialtais atá beartaithe ón am a chuirtear san áireamh é i gClár Reachtaíochta an Rialtais go dtí go mbíonn sé curtha trí Thithe an Oireachtais, agus déileálann sé le fadhb ar bith a thagann chun cinn i ndáil le cur chun feidhme réidh agus tapa an Chláir.

Thuairiscigh ODP go rialta do Choiste Reachtaíochta an Rialtais, agus mionsonraí á gcur ar fáil aici faoi dhul chun cinn dhréachtú na mBillí agus ionstraimí reachtúla an Aontais Eorpaigh. Mar gheall ar rannpháirtíocht leanúnach ODP in obair an Choiste, bhí sásra ríthábhachtach ar fáil maidir le hidirghabháil a dhéanamh idir éilimh iomaíoch na Ranna ar sheirbhísí ODP.

Dhírigh OPAS in 2014 ar fhorbairt, ar fheabhsú agus ar mhionchoigeartú na seirbhísí dlí i réimsí a mbaineann tábhacht leo do Ranna agus d'Oifigí ar cliaint iad. Bhí sé ina chuspóir ag an Oifig seirbhísí dlí ardchaighdeán a sholáthar do chliant ar shlí chomh tíosach agus chomh héifeachtach agus a d'fhéadfaí. Úsáideadh acmhainní san Oifig d'fhonn an cuspóir sin a chomhlíonadh. Tháinig OPAS le chéile leis an Ard-Aighne uair sa choicís i rith na bliana chun obair shuntasach a bhí idir lámha a phlé.

I rith 2014, bhuaigh Rannóg na Sócmhainní Coiriúla de chuid OPAS an dámhachtain "Foireann Dlí Earnála Poiblí na Bliana" ag Dámhachtainí Dlí na hÉireann atá aitheanta go náisiúnta. Ba í an chéad rannóg in oifig dlí phoiblí a bhuaigh an dámhachtain mór le rá sin. Is é cuspóir na ndámhachtainí sin éachtaí agus sármhaitheas thar barr sa réimse dlí a aithint agus a scaipeadh agus onóir a bhronnadh orthu.

Bainistiú na Dlíthíochta

Bhí sé ina phríomhthosaíocht ag an Oifig i rith na bliana an phríomhstraitéis um bainistiú na dlíthíochta, go háirithe na holléilimh, athdhlíthíocht saincheistanna agus cásanna aonair dian ar fhíricí, a chur chun feidhme ar bhealach éifeachtach. Tháinig na hAbhcóidí Comhairleacha le chéile go rialta leis an bhfoireann dlí in OPAS agus le hoifigigh sna Ranna cuí chun treoir a thabhairt don straitéis dlí fhoriomlán, d'fhonn a áirithiú go raibh na cineálacha dlíthíochta sin á mbainistiú go héifeachtach ar bhonn leanúnach. Is féidir le comhairle ón Oifig airgead poiblí a spáráil sa réimse seo i gcostais dlí agus trína fháil amach conas is fearr le hoifigigh Ranna a gcuid ama a chaitheamh agus cásanna á n-ullmhú.

Costais Dlíthíochta a Laghdú

D'fhan an Oifig tiomanta in 2014 don ghá atá le bealaí a aimsiú chun costas na dlíthíochta ar an Stát a laghdú. Bhí meicníochtaí amhail comhairle leanúnach i ndáil le dlíthíocht a sheachaint agus réiteach luath ar chásanna cuí ina gcuspóirí príomha. Tá forbairt déanta ag an Oifig ar líon suntasach prótacal (lena n-áirítear prótacail maidir le comhoibriú méadaithe idir na Gníomhaireachtaí Stáit) agus cloítear leis na prótacail sin d'fhonn cuidiú le stiúradh na dlíthíochta a bheith éifeachtúil agus éifeachtach ó thaobh costais. Ina theannta sin, tugadh faoi réitigh neamhdhlíthíochta malartacha amhail an idirghabháil i rith na bliana nuair ba phraiticiúil.

Cuireadh roinnt tionscnamh chun cinn i rith na bliana chun costais dlí an Stáit a laghdú. Áiríodh leo sin costais a réiteach agus cáin a ghearradh orthu ag leibhéil réasúnta, Bunachar Sonraí Cuntasaíochta Costas a fhorbairt agus na sonraí go léir maidir le costais dlí a ghabháil ionas gur féidir éascaíocht a dhéanamh ar bhainistíocht fhoriomlán chostéifeachtúil na gcostas dlíthíochta agus athchóiriú ar chóras chánachas na gcostas.

Cuireadh Grúpa Geallsealbhóirí Airteagail 40 ar bun in 2014 d'fhonn scrúdú a dhéanamh ar bhealaí difriúla chun costais dlíthíochta a eascraíonn as Airteagal 40 a chur i bhfeidhm a laghdú. Tá clár oibre forleathan ag an nGrúpa agus d'éirigh go réasúnta maith leis líon na gcásanna a laghdú inar cuireadh Airteagal 40 i bhfeidhm, de thoradh, mar shampla, ar bharántaí dátaithe a mheas. Chomh maith leis sin, déanann an Grúpa comhar idir na geallsealbhóirí a chothú, mar shampla tá nós imeachta cumarsáide á chur ar bun ag an nGarda Síochána agus ag Seirbhís Príosún na hÉireann (SPÉ), trína scaoiltear príosúnaigh saor go sealadach.

Tá ionadaithe ó OAA, OPAS, Seirbhísí Dlí an Gharda Síochána, an Roinn Dlí agus Cirt, SPÉ agus an tSeirbhís Chúirteanna sa Ghrúpa.

An Plean um Athchóiriú Sócmhainní

I rith 2014, rinne OPAS tuilleadh oibre ar son an Ghrúpa Stiúrtha um Athchóiriú Sócmhainní. Bhunaigh an Rialtas an Grúpa Stiúrtha, agus tá Oifig na nOibreacha Poiblí i gceannas uirthi. Tá an Grúpa Stiúrtha freagrach as athchóiriú a dhéanamh ar Phunann Maoine an Stáit agus as an bpunann sin a chuíchóiriú. Tá ionadaithe sinsearacha ón Rialtas Láir, ó na hÚdaráis Áitiúla, ó Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte agus ó chomhlachtaí Státurraithe sa Ghrúpa Stiúrtha, mar aon le hionadaithe ó Rannóg Oifig na nOibreacha Poiblí (an Rannán um Maoin Stáit) de chuid OPAS.

I gcomhairle le OPAS, agus comhairle faighte aige uaithi, d'fhoilsigh an Grúpa Stiúrtha Plean Soláthair um Bainistíocht Sócmhainní Maoine inar luadh spriocanna straitéiseacha chun clár an Rialtais um athchóirithe ar mhaoin an Stáit a bhaint amach. Ba é ceann de chuspóirí sonracha an Phlean ná Prótacail a fhorbairt chun ceannach, diúscairt agus roinnt mhaoin an Stáit a rialú.

Bhí OPAS i gceannas ar Phrótacail um Maoin Stáit a Aistriú agus ar Phrótacail um Maoin Stáit a Chomhroinnt a ullmhú chun cabhrú le geallsealbhóirí maoin an Stáit a bhainistiú agus a chomhroinnt. Féachtar leis na Prótacail sin éifeachtúlachtaí a chuíchóiriú agus a fheabhsú in idirbhearta maoine idir-rannacha/eagraíochta stáit agus cuidiú le geallsealbhóirí úsáid chostéifeachtúil a bhaint as punann maoine an Stáit. Go hachomair, tá nósanna imeachta leagtha síos sna Prótacail chun aistrithe ó chomhlacht Stáit amháin go dtí comhlacht Stáit eile a chuíchóiriú, agus freisin maidir le maoin an Stáit a chomhroinnt idir ilgheallsealbhóirí Stáit.

Sábhálfaidh an Stáit a lán airgid trí na Prótacail a chur i bhfeidhm agus freisin trí na spriocanna eile a chur i bhfeidhm atá leagtha amach sa Phlean Soláthair um Bainistíocht Sócmhainní Maoine.

An Oifig um Sholáthar Rialtais

Le linn 2014, le cúnamh ón Oifig um Sholáthar Rialtais (“OSR”) agus ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, rinne Rannóg na gConarthaí Tráchtála de chuid OPAS tuilleadh oibre ar fhoireann speisialaithe um thacaíocht dlí a fhorbairt chun seirbhís dhílis dlí a sholáthar don OSR agus do Ranna Rialtais maidir le tacaíocht don soláthar poiblí agus do chonarthaí poiblí. Ag cur lena taithí maidir le seirbhís dlí a sholáthar don tSeirbhís Náisiúnta Soláthair le linn na mblianta roimhe sin, d’aithin OPAS príomhthacaíochtaí struchtúrtha dlí atá riachtanach chun cur ar a cumas an chomhairle riachtanach dlí a sholáthar don OSR agus do Ranna eile a bhfuil ról acu sa soláthar poiblí, chun a áirithiú go gcuirtear nós imeachta caighdeánaithe gairmiúil, a chloíonn leis an dlí, i bhfeidhm maidir le próisis soláthair phoiblí ionas go gcuideofar leis an Stát cloí lena oibleagáidí faoin dlí AE

Ríomhleabhar Reachtanna na hÉireann (rLRÉ)

Tá ról mór ag an Oifig i gclár oibre ríomhsheirbhísí an Rialtais agus san acmhainn atá aige don todhchaí, go sonrach i bhfianaise tháirgeadh, bhainistíocht agus nuashonrú leanúnach Ríomhleabhar Reachtanna na hÉireann (rLRÉ). Déanann Grúpa rLRÉ na hOifige maoirsiú ar bhainistíocht na seirbhíse sin.

Rinneadh nuashonrú rialta ar an rLRÉ le hAchtanna agus le hionstraimí reachtúla araon in 2014, agus foilsíodh na hionstraimí reachtúla i bhFormáid Doiciméad Iniompartha (PDF) laistigh de thréimhse ama thráthúil ó fógraíodh iad in Iris Oifigiúil. Tá téacs an Bhunreacht ar fáil freisin, mar aon le naisc chuig na hAchtanna leasaithe. Rinneadh nuashonrú ar an Eolaire Reachtaíochta le haghaidh Achtanna (1922-2014) agus ionstraimí reachtúla (2000-2014). Tá téacs ó bhreis is 1,000 Acht ó roimh 1922 ar fáil i rLRÉ freisin.

Déantar an rLRÉ a shaincheapadh ionas go mbeidh an rochtain is fearr ar an ábhar ag úsáideoirí gléasanna soghluaiste, lena n-áirítear feidhmchlár saor in aisce a bheith ar fáil le haghaidh úsáideoirí iPhone/iPad agus Android.

Bunachar sonraí foinseach is ea an rLRÉ freisin don tionscadal EU N-LEX, ar tairseach rochtana coitianta é le haghaidh foinsí dlí náisiúnta atá á bainistiú ag an Oifig Foilseachán Oifigiúil AE.

Bainistíocht Riosca

Chuidigh an fhoireann dlí san dá Oifig le tuilleadh neadú a dhéanamh ar na beartais maidir le bainistíocht fhoirmiúil riosca laistigh den Oifig i rith na bliana. Áiríodh leis na beartais sin:

- Tuairisciú rialta ar feadh na bliana ó na hAbhcóidí Comhairleacha don Ard-Aighne agus don Choiste Comhairleach Bainistíochta (CCB) Dlí, cruinnithe idir an tArd-Stiúrthóir, an Leas-Ardstiúrthóir agus Grúpaí Abhcóidí Comhairleacha ar réimsí agus ábhair a mbaineann riosca suntasach leo;
- Plé ar chúrsaí a bhaineann le riosca agus leis an bpróiseas dréachtaithe reachtaíochta agus ODP ag cruinnithe idir an Príomh-Dhréachtóir Parlaiminte agus na Bainisteoirí Grúpa, ag cruinnithe le Grúpaí ar leith agus ag cruinnithe den CCB Dlí.
- Tuairisciú rialta i rith na bliana ag an bhfoireann dhlíthiúil in OPAS ag cruinnithe Rannán/Rannóg agus ag cruinnithe áitiúla agus cruinnithe den CCB Dlí;
- Rannpháirtíocht na nAbhcóidí Comhairleacha agus foireann dlí OPAS i bpróiseas shainnithint na gcásanna íogaire agus bunreachtúla atá le cuimsiú i dtuairiscí arna gcur faoi bhráid an Rialtais maidir le cásanna den sórt sin i mí an Mhárta, mí Iúil agus mí na Samhna 2014.
- Tuairiscí rialta ón Leas-Ardstiúrthóir do chruinnithe na CCBanna áitiúla agus Príomhúla, agus don Choiste Iniúchóireachta, i gcomhthéacs neadú straitéis bainistíochta riosca ar fud na hOifige ag an gCoiste, lena n-áirítear beartas riosca, clár rioscaí corparáide agus clár rioscaí na nGrúpaí agus na nAonad Gnó aonair.

Bainistíocht Airgeadais

Ghlac baill foirne dlí ainmnithe sa dá Oifig páirt sa tionscadal chun comhéadan a fhorbairt idir an Córas Bainistíochta Cásanna agus Taifead (CBCT) agus an Córas Bainistíochta Airgeadais (CBA). Beidh sé sin ina chuidiú maidir le gealltanais a shainnithint, idir ghealltanais airgeadais agus ghealltanais neamhairgeadais, agus le costas a chur le riachtanais tuairiscithe na faisnéise bainistíochta.

An Córas Bainistíochta agus Forbartha Feidhmíochta (CBFF)

In 2014, ghlac an fhoireann dlí sa dá Oifig páirt i bpróiseas chun neadú breise a dhéanamh ar an CBFF, lena n-áirítear Aiseolas Aníos agus úsáid a bhaint as rátálacha CBFF chun críocha ardú céime agus breisithe tuarastail. Ag tús na bliana, comhaontaíodh le bainisteoirí ar Fhoirmeacha Próifíl Róil aonair, rinneadh Athbhreithnithe Eatramhacha i lár na bliana agus cuireadh gach athbhreithniú bliantúil i gcrích tar éis dheireadh na bliana.

Oiliúint agus Forbairt

Le linn 2014, ghlac Abhcóidí Comhairleacha agus Dréachtóirí Parlaiminte ainmnithe páirt in obair an Choiste Oiliúna agus Forbartha, go háirithe d'fhonn dul chun cinn a dhéanamh maidir le pointí sonracha gníomhaíochta atá leagtha amach sa Straitéis Oiliúna agus Forbartha don Oifig. Bhí roinnt pointí

gníomhaíochta ar leith sa straitéis a bhaineann leis na hAbhcóidí Comhairleacha agus na Dréachtóirí Parlaiminte, lena n-áirítear:

- Ullmhú lámhleabhair nósanna imeachta/oiliúna chun léiriú a dhéanamh ar idirghníomhaíocht chuí idir Abhcóidí Comhairleacha agus Dréachtóirí Parlaiminte sa phróiseas reachtach;
- Forbairt Cláir nua Oiliúna d'Abhcóidí Comhairleacha i gcomhair Abhcóidí Comhairleacha nua agus Abhcóidí Comhairleacha ag filleadh ó thréimhse ar iasacht, agus
- Nuashonrú ar an Doiciméad Prótacail um Abhcóidí Comhairleacha;
- Imeachtaí oiliúna dlí a eagrú san Oifig;
- Sainaitheint gnéithe den Chlár nua Oiliúna d'Abhcóidí Comhairleacha lena n-ionchorprú sa Phlean Oiliúna do Dhréachtóirí Parlaiminte.

Le linn 2014, d'fhreastail Abhcóidí Comhairleacha agus Dréachtóirí Parlaiminte in OAA agus aturnaetha in OPAS ar réimse leathan cúrsaí oiliúna chun a gcuid eolas dlí a fheabhsú agus a gcumais a uasmhéadú. Cuireadh béim ar leith ar oiliúint inmheánach, a raibh sé de thairbhe aici go raibh sí saincheaptha agus éifeachtach ó thaobh costais.

Cuireadh Oiliúint Ionduchtúcháin ar bhail foinne nua, mar aon le hoiliúint sa Chóras Bainistíochta agus Forbartha Feidhmíochta (CBFF).

Cuireadh raon leathan cúrsaí oiliúna seachtracha ar fáil do bhail foinne dlí agus do bhail foinne riaracháin araon. Chomh maith leis sin, thug na bail foinne faoi chúrsaí Diplóma agus Céime chun cuidiú lena n-ionchais ghairme, trína n-áirithítear go mbeadh siad réidh chun glacadh le róil níos sinsearaí sa todhchaí nó chun bogadh laistigh den státseirbhís.

Le linn 2014, d'fhreastail aturnaetha in OPAS ar réimse leathan cúrsaí oiliúna chun a gcuid eolas dlí a fheabhsú agus a gcumais a uasmhéadú. Cuireadh béim ar leith ar oiliúint inmheánach, a raibh sé de thairbhe aici go raibh sí saincheaptha agus éifeachtach ó thaobh costais. Áiríodh leis na hábhair a clúdaíodh ag cúrsaí oiliúna inmheánacha a bhí ar siúl i rith na bliana iad seo a leanas: an Chaoi a gCaitheann na Cúirteanna le hÉilimh na Cúirte Eorpaí um Chearta an Duine agus le hÉilimh Bhunreachtúla, an tAcht Saoirse Sibhialta, Cúnamh Frithpháirteach, Cumhachtaí na nGardaí in Éirinn, Barántais agus Forghníomhú na mBarántas sin, agus roinnt cainteanna faoi ábhair thábhachtacha eile a tugadh ag abhcóidí seachtracha. Thairis sin, d'fhreastail bail foinne dlí ar raon leathan cúrsaí oiliúna a réachtáladh ag comhlachtaí seachtracha amhail an Dlí-Chumann, Comhlachas Barra Aturnaetha Bhaile Átha Cliath agus Gnóthaí Poiblí na hÉireann. Cuireadh cúrsaí oiliúna ginearálta ar siúl freisin i rith na bliana don fhoireann go léir san Oifig maidir le hábhair amhail oiliúint ionduchtúcháin, léargas ginearálta ar shamhail na bpinsean agus PeoplePoint. Labhraíodh freisin faoi shláinte agus folláine.

D'áirithigh OPAS go ndearna aturnaetha an líon riachtanach uaireanta oiliúna dlí chomh maith le hoiliúint i scileanna bainistíochta agus forbartha gairmiúla agus in ábhair rialála chun ceanglais an Dlí-Chumainn a chomhlíonadh i ndáil le Forbairt Ghairmiúil Leanúnach.

Seirbhísí Bainistíochta Corparáideacha agus Gnó

In 2014, sholáthair an lucht riaracháin in OAA agus in OPAS seirbhísí bainistíochta corparáide agus seirbhísí bainistíochta gnó nua-aimseartha gairmiúla chun tacú le seirbhísí dlí lárnacha na hOifige a sholáthar. Sholáthair Aonaid Ghnó Feidhme i réimsí na nAcmhainní Daonna, an Airgeadais, na Leabharlainne agus Fios Gnó, TF, na Clárlainne, Thacaíocht na n-oifigí príobháideacha, na hIniúcháireachta Inmheánaí, Seirbhísí Corparáideacha agus Bainistíochta Athruithe na struchtúir tacaíochta, an soláthar foirne, agus na seirbhísí agus córais ba ghá chun éascaíocht a dhéanamh ar Ráiteas Misin agus ar Spriocanna Ardleibhéil na hOifige a bhaint amach.

Tá tuilleadh sonraí maidir leis an dul chun cinn a rinneadh i ndáil le spriocanna ardleibhéil a bhaint amach in 2014 ar fáil ar shuíomh gréasáin na hOifige ag www.attorneygeneral.ie

Caibidil 5

Athbhreithniú an Ard-Aighne ar an mbliain

Sa réamhrá leis an Tuarascáil seo rinne an tArd-Aighne tagairt do mhór-réimse dlí amháin ar dhéileáil an Oifig leis in 2014.

Ócáid shuntasach a bhí ann do chóras dlí na hÉireann i gcoitinne nuair a bunaíodh an Chúirt Achomhairc an 28 Deireadh Fómhair 2014.

Le linn don Chúirt Achomhairc a bheith á cur ar bun, bhí ar OAA, ODP agus OPAS comhairle a sholáthar maidir leis an Acht um an Chúirt Achomhairc 2014 agus an tAcht sin a dhréachtú, chun an 33ú Reifreann ar an mBunreacht a chur i bhfeidhm.

Nuair a bunaíodh an Chúirt Achomhairc, chuaigh sé sin i gcion ar an mbailiúchán suntasach achomhairc a bhí ann cheana féin freisin, bailiúchán a bhí ar feitheamh os comhair na Cúirte Uachtaraí. B'éigean athbhreithniú a dhéanamh ar an mbailiúchán sin agus é a roinnt idir an dá chúirt. An 29 Deireadh Fómhair, d'eisigh an Chúirt Uachtarach treoir chleachtais maidir leis na prionsabail a chuirfí i bhfeidhm maidir le bailiúchán reatha na n-achomhairc a roinnt idir í féin agus an Chúirt Achomhairc.

Chaith OAA agus OPAS, a rinne méid mór achomhairc a láimhseáil roimh an gCúirt Uachtarach, a lán ama sna sé mhí dheireanacha de 2014 ar ullmhúcháin a dhéanamh chun éisteacht leis an dlíthíocht ar cuireadh dlús léi le hinrochtaineacht ar an dá chúirt. Chomh maith leis sin, d'fhreastail siad ar éisteachtaí liostaí teoracha an dá chúirt.

Déantar foráil anois in Airteagal 34.3 den Bhunreacht go mbeidh dlínse achomhairc ag an gCúirt Uachtarach ó chinneadh na Cúirte Uachtaraí más rud é go bhfuil an Chúirt Uachtarach sásta

- i. go mbaineann an cinneadh le hábhar a bhfuil tábhacht ghinearálta phoiblí leis, **nó**
- ii. gur gá achomhairc a dhéanamh os comhair na Cúirte Uachtaraí ar mhaithe le ceartas.

Bíonn ar achomhaircóir cás a dhéanamh chun go nglacfaidh an Chúirt Uachtarach leis an achomhairc. Arís eile, chaith OAA agus OPAS, a rinne méid mór achomhairc a láimhseáil, a lán ama in 2014 ar athbhreithniú a dhéanamh ar iarratais chuig an gCúirt Uachtarach agus ar chomhsheasmhacht i gcur chuige an Stáit maidir le glacadh nó le diúltú a áirithiú.

Nuálaíocht eile i ndlínse na Cúirte Uachtaraí a bhfuil cruth nua uirthi ná gur féidir dul ón Ard-Chúirt go dtí an Chúirt Uachtarach i gcúinsí áirithe, agus dul thart ar an gCúirt Achomhairc. Nuair a bhíonn aon cheann de na coinníollacha i bhfeidhm, a luaitear le haghaidh achomhairc a dhéantar os comhair na Cúirte

Uachtaraí, agus más rud é go bhfuil an Chúirt Uachtarach sásta “go bhfuil cúinsí eisceachtúla i gceist a éilíonn achomharc díreach”, féadfar achomharc a dhéanamh go díreach os comhair na Cúirte Uachtaraí.

Faoi Alt 44(10) den Acht um an gCúirt Achomhairc, is féidir iarratais pháipéir ar chead achomhairc a dhéanamh os comhair na Cúirte Uachtaraí. Chomh maith leis sin, éilítear ar an gCúirt Uachtarach cúiseanna de nádúr ginearálta a thabhairt maidir le cinntí chun achomharc a cheadú nó chun diúltú dó.

Iarscríbhinn A

Billí Rialtais a foilsíodh in 2014 a bhí dréachtaithe ag ODP

Líon iomlán na mBillí go dtí seo	Teideal an Bhille
1	An Bille um Bóithre 2014
2	Bille Choimisiún na hÉireann um Chearta Daonna agus um Chothromas 2014
3	An Bille um Iomaíochas agus um Chosaint Tomhaltóirí 2014
4	Bille an Bhainc Cheannais 2014
5	Bille an Toghcháin (Leasú) (Uimh. 2) 2014
6	An Bille um Thús Áite do Leanaí 2014
7	An Bille Sláinte (Seirbhís na nDochtúirí Ginearálta) 2014
8	An Bille um Aerfoirt Stáit (Shannon Group) 2014
9	An Bille um Cheadanna Fostaíochta (Leasú) 2014
10	Bille na dTithe (Forálacha Ilghnéitheacha) 2014
11	Bille Ghníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (Leasú) 2014
12	Bille Choláiste Talmhaíochta Chaisleán Bhaile Sheonach (Leasú) 2014
13	An Bille Leasa Shóisialaigh agus Pinsean 2014
14	An Bille um Chlampáil Feithiclí 2014
15	An Bille um Chosaint Raideolaíoch (Forálacha Ilghnéitheacha) 2014
16	An Bille Sláinte Poiblí (Pacáistíocht Chaighdeánaithe Tobac) 2013
17	An Bille um Brústócaireacht a Chlárú 2014
18	An Bille Oideachais (Forálacha Ilghnéitheacha) 2014
19	Bille Chorparáid Baincéireachta Straitéisí na hÉireann 2014

20	Bille an Toghcháin (Leasú) (Uimh. 2) 2014
21	An Bille um an gCúirt Achomhairc 2014
22	An Bille um Chlárú Sibhialta (Leasú) 2014
23	An Bille um Thithe an Oireachtais (Ceapacháin chun Oifigí Áirithe) 2014
24	An Bille Sláinte (Forálacha Ilghnéitheacha) 2014
25	Bille na hÉireann maidir le Comhbhainistíocht Sócmhainní ar Fheithiclí 2014
26	An Bille um Chaidreamh san Áit Oibre 2014
27	An Bille um Liachleachtóirí (Leasú) 2014
28	An Bille um Maoin Intleachtúil (Forálacha Ilghnéitheacha) 2014
29	An Bille um Cheartas Coiriúil (Cionta Sceimhlitheoireachta) (Leasú) 2014
30	An Bille um an Garda Síochána (Leasú) (Uimh. 3) 2014
31	An Bille um Cheartas Coiriúil (Cúnamh Frithpháirteach) (Leasú) 2014
32	An Bille um Spórt Éireann 2014
33	Bille an Chomhshaoil (Forálacha Ilghnéitheacha) 2014
34	An Bille um an Sásra Cobhsaíochta Eorpach (Leasú) 2014
35	An Bille Custaim 2014
36	An Bille um Dhócmhainneacht Phearsanta (Leasú) 2014
37	An Bille Leasa Shóisialaigh 2014
38	An Bille Airgeadais 2014
39	An Bille Árachais Sláinte (Leasú) 2014
40	An Bille um Sheirbhísí Uisce 2014
41	Bille an Bhainc Cheannais (Leasú) 2014
42	An Bille um Thrácht ar Bhóithre (Uimh. 2) 2014
43	An Bille um Shásamh le haghaidh Ban a bhfuil Cónaí Orthu in Institiúidí áirithe 2014
44	An Bille Leithreasa 2014
45	An Bille um Aithint Inscne 2014

Iarscríbhinn B

Billí Poiblí a Achtaíodh in 2014

Líon iomlán na nAchtanna go dtí seo	Teideal an Achta
1	An tAcht um Athchóiriú an Rialtais Áitiúil 2014
2	An tAcht um Thoghcháin do Pharlaimint na hEorpa (Leasú) 2014
3	An tAcht um Thrácht ar Bhóithre 2014
4	Acht na mBord Fiontar Contae (Díscaoileadh) 2014
5	Acht um BSL (Líonraí Cumarsáide Leictreonaí) 2014
6	An tAcht um an Oireachtas (Oifigí Aireachta agus Parlaiminteacha) (Leasú) 2014
7	Acht na bhFíneálacha (Íocaíocht agus Aisghabháil) 2014
8	Acht an Toghcháin (Leasú) (Uimh. 2) 2014
9	Acht an Bhainc Cheannais 2014
10	Acht Choláiste Talmhaíochta Chaisleán Bhaile Sheonach (Leasú) 2014
11	An tAcht um Cheartas Coiriúil (Córas Fianaise Fóiréinsí agus Bhunachar Sonraí ADN) 2014
12	An tAcht Sláinte Poiblí (Leapacha Gréine) 2014
13	An tAcht um Fhorbairt Tionscail (Díscaoileadh Forfás) 2014
14	An tAcht um Nochtadh Cosanta 2014
15	An tAcht um Aitheantóirí Sláinte 2014
16	An tAcht Leasa Shóisialaigh agus Pinsean 2014
17	An tAcht um Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (Cúrsaí Airgeadais) 2014
18	An tAcht um an Chúirt Achomhairc 2014
19	An tAcht um Chlárlann na gCara-Chumann agus um Chumainn Tionscail agus Soláthair (Forálacha Ilghnéitheacha) 2014
20	An tAcht um Chosaint Raideolaíoch (Forálacha Ilghnéitheacha) 2014

21	Acht na dTithe (Forálacha Ilghnéitheacha) 2014
22	An tAcht um Chorporáid Baincéireachta Straitéisí na hÉireann 2014
23	Acht Ghníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (Leasú) 2014
24	Acht an Toghcháin (Leasú) (Uimh. 2) 2014
25	Acht Choimisiún na hÉireann um Chearta Daonna agus um Chothromas 2014
26	An tAcht um Cheadanna Fostaíochta (Leasú) 2014
27	An tAcht um Aerfoirt Stáit (Shannon Group) 2014
28	An tAcht Sláinte (Seirbhís na nDochtúirí Ginearálta) 2014
29	An tAcht um Iomaíochas agus um Chosaint Tomhaltóirí 2014
30	An tAcht um Shaoráil Faisnéise 2014
31	An tAcht Foraoiseachta 2014
32	An tAcht um an Sásra Cobhsaíochta Eorpach (Leasú) 2014
33	An tAcht Sláinte (Forálacha Ilghnéitheacha) 2014
34	An tAcht um Chlárú Sibhialta (Leasú) 2014
35	An tAcht Leithreasa 2014
36	An tAcht um Maoin Intleachtúil (Forálacha Ilghnéitheacha) 2014
37	An tAcht Airgeadais 2014
38	Acht na gCuideachtaí 2014
39	An tAcht um Thrácht ar Bhóithre (Uimh. 2) 2014
40	An tAcht um Shláinte na Leanaí a Chosaint (Deatach Tobac i bhFeithicíl Inneallghluaiste) 2014
41	An tAcht Leasa Shóisialaigh agus Pinsean (Uimh. 2) 2014
42	An tAcht Árachais Sláinte 2014
43	An tAcht Loingis Cheannaíochta (Clárú Long) 2014
44	An tAcht um Sheirbhísí Uisce 2014

Oifig an Ard-Aighne

Vóta 3 Oifig Shráid Mhuirfean

Torthaí na bliana 2014 agus Meastachán le haghaidh 2014 agus 2015

Meastachán agus Toradh le haghaidh 2014 agus Meastachán ar an méid a theastóidh sa bhliain dar chríoch an 31 Nollaig, 2015 le haghaidh thuarastail agus chostais **Oifig an Ard-Aighne**, lena n-áirítear deontas.

	Seirbhís	Foráil Mheasta	Toradh Forála	Foráil Mheasta
	RIARACHÁN	2014	2014	2015
		€000	€000	€000
A.1.	TUARASTAIL, PÁ AGUS LIÚNTAIS	10,834	10,001	11,532
A.2(i)	TAISTEAL AGUS COTHABHÁIL	225	93	130
A.2(ii)	OILIÚINT AGUS FORBAIRT AGUS COSTAIS THEAGMHASACHA	600	628	540
A.2(iii)	SEIRBHÍSÍ POIST AGUS TEILEACHUMARSÁIDE	70	64	70
A.2(iv)	TREALAMH OIFIGE AGUS SEIRBHÍSÍ SEACHTRACHA TF	499	513	499
A.2(v)	CAITEACHAIS AR ÁITRIBH OIFIGE	156	120	156
A.2(vi)	SEIRBHÍSÍ COMHAIRLEOIREACHTA, ATHBHREITHNITHE UM LUACH AR AIRGEAD AGUS ATHBHREITHNITHE BEARTAIS	20	67	20

A.2(vii)	SAINEOLAS DLÍ CONARTHAÍ	481	202	461
A.2(xi)	UACHTARÁNACHT AR AN AE	-	-	-
		12,885	11,688	13,408
	FO-IOMLÁN			
	SEIRBHÍSI EILE			
A.3	RANNÍOCAÍOCHTAÍ LE HEAGRAÍOCHTAÍ IDIRNÁISIÚNTA	38	35	38
A.4	AN COIMISIÚN UM ATHCHÓIRIÚ AN DLÍ (DEONTAS I GCABHAIR)	2,091	1,952	2,149
A.5	COSTAIS GHINEARALTA DLÍ	75	145	250
	Iomlán Comhlán	15,089	13,820	15,845
	Lúide			
B.	LEITHREASAÍ I GCABHAIR	788	834	815
	Glan-Iomlán	14,301	12,986	15,030

Vóta 13 - Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit

Torthaí na bliana 2014 agus Meastachán le haghaidh 2014 agus 2015

Meastachán agus Toradh le haghaidh 2014 agus Meastachán ar an méid a theastóidh sa bhliain dar chríoch an 31 Nollaig, 2015 le haghaidh thuarastail agus chostais Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit.

	Seirbhís	Foráil Mheasta 2014 €000	Toradh Forála 2014 €000	Foráil Mheasta 2015 €000
	RIARACHÁN			
A.1	TUARASTAIL, PÁ AGUS LIÚNTAIS	14,800	14,126	15,318
A.2(ii)	TAISTEAL AGUS COTHABHÁIL	61	59	70
A.2(iii)	OILIÚINT AGUS FORBAIRT AGUS COSTAIS THEAGMHASACHA	839	745	813
A.2(iv)	SEIRBHÍ Sí POIST AGUS TEILEACHUMARSÁIDE	350	303	350
A.2(v)	TREALAMH OIFIGE AGUS SOLÁTHAIRTÍ OIFIGE EILE AGUS SEIRBHÍ Sí GAOLMHARA	600	550	750
A.2(vi)	CAITEACHAIS AR ÁITRIBH OIFIGE	290	142	300
A.2(vii)	SEIRBHÍ Sí COMHAIRLEOIREACHTA, ATHBHREITHNITHE UM LUACH AR AIRGEAD AGUS ATHBHREITHNITHE BEARTAIS	29	20	25
	FO-IOMLÁN	16,969	15,945	17,626

**SEIRBHÍŚÍ
EILE**

A.3	SEIRBHÍŚÍ DLÍ SEACHTRACHA	200	179	200
A.4	TÁILLÍ ABHCÓIDE	9,600	9,823	9,600
A.5	COSTAIS GHINEARÁLTA DLÍ	1,400	1,036	1,400
	Iomlán Comhlán	28,169	26,983	28,826
	Lúide			
B.	LEITHREASAÍ I GCABHAIR	1,860	1,514	1,860
	Glan-Iomlán	26,309	25,469	26,966

Iarscríbhinn D

Ráiteas um Chomhlíonadh an Achta um Íoc Pras Cuntas 1997 agus um Chomhlíonadh Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála) 2002

Ráitis um Chomhlíonadh; Tuarascálacha faoi Chleachtais Íocaíochta 2014

Oifig an Ard-Aighne (Oifig Shráid Mhuirfean)

Comhlíonann íocaíochtaí ábhartha a rinne an Oifig seo téarmaí an Achta um Íoc Pras Cuntas 1997 arna leasú ag Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála) 2002.

Rinneadh treoirlínte a cuireadh i bhfeidhm chun comhlíonadh an Achta a áirithiú a scaipeadh ar an bhfoireann go léir in mí Eanáir 1998, agus cuireadh an fhoireann ar an eolas freisin faoi Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála) 2002 nuair a tháinig siad i bhfeidhm an 7 Lúnasa 2002. Is é an aidhm atá leis na treoirlínte sin éascú a dhéanamh ar ghlanadh pras sonrasc agus féachaint chuige nach dtiocfaidh ús, pionóis agus cúiteamh i gceist. Thairis sin, déantar monatóireacht rialta ar nósanna imeachta airgeadais atá i bhfeidhm san Oifig chun a áirithiú go gcomhlíonfar an reachtaíocht.

Is iad seo a leanas na príomhnósanna imeachta atá i bhfeidhm:-

- Ach amháin má chomhaontaítear a mhalairt trí chonradh scríofa, baineann an sprioc ama um íoc pras de 30 lá le gach íocaíocht. Ón 15 Meitheamh 2009 ar aghaidh, tá sé de dhualgas ar na Ranna Rialtais go léir gach soláthraí a íoc laistigh de 15 lá ó gheofar sonrasc bailí, agus gealltanais a thabhairt ina leith sin, cé go bhfuil an teorainn 30 lá i ndáil le híoc úis íocaíochta pras fós i bhfeidhm.
- Iarrtar ar an bhfoireann a áirithiú go mbeidh sonraisc dírithe ar dhuine ainmnithe agus orduithe á gcur isteach le haghaidh earraí agus seirbhísí, rud a sheachnóidh moill maidir le rianú a dhéanamh ar an duine a chuir an t-ordú isteach chun críocha deimhniúcháin
- Cuirtear gach sonrasc ar aghaidh go dtí an tAonad Airgeadais agus déantar an dáta a stampáil orthu láithreach bonn nuair a fhaightear iad. Is é an dáta sin an dáta óna ndéanfar an tréimhse íocaíochta fhorordaithe a ríomh
- Déanann an fhoireann oibre san Aonad Airgeadais scanadh ar na sonraisc go léir a fhaightear ar an gCóras Bainistíochta Airgeadais nuair a fhaightear iad san Aonad Airgeadais
- Nuair a bheidh na hearraí nó an tseirbhís dá dtagraíonn an sonrasc faighte ag an Oifig, deimhneoidh an tAonad ábhartha go bhfuil an sonrasc in ord le haghaidh íocaíochta trí fhógra go bhfuil na hearraí faighte a ghiniúint ar an gCóras Bainistíochta Airgeadais. Chomh luath agus a bheidh próiseas an Chórais Bhainistíochta Airgeadais curtha i gcrích, féadfaidh baill foirne san Aonad Airgeadais dul ar aghaidh agus an sonrasc a íoc
- Sa chás nach mbeidh an tAonad ábhartha in ann fógra go bhfuil na hearraí faighte a eisiúint de bharr an t-ordú a bheith neamhiomlán, nó neamhsholáthar seirbhíse iomláine etc., ba chóir an tAonad Airgeadais a chur ar an eolas agus ní chuirfear tús leis an tréimhse 30 lá go dtí go mbeidh na hearraí nó na seirbhísí curtha ar fáil ina n-iomláine don Oifig
- Cuireadh in iúl don fhoireann gur gá fógra go bhfuil na hearraí faighte a ghiniúint a luaithe agus a

bheidh na hearraí nó an tseirbhís faighte ag an Oifig nó é a chur in iúl don Aonad Airgeadais mura féidir leo an fógra sin a ghiniúint maidir le sonrasc ar leith. Ba chóir socruithe a dhéanamh chun a áirithiú nach gcuirfear moill ar phróiseas na bhfógraí go bhfuil earraí faighte mar gheall ar bhaill foirne a bheith ar saoire etc.

- Más gá sonrasc a cheartú nó má tá díospóid ann faoi, leantar na nósanna imeachta atá sainithe san Acht. Cuireann an tAonad Airgeadais na nósanna imeachta sin i bhfeidhm, agus déantar taifead scríofa ar na nósanna imeachta a chuirtear i bhfeidhm
- Déanann an fhoireann san Aonad Airgeadais monatóireacht ar an dáta dlite íocaíochta agus déanann siad iarracht a áirithiú go ndéantar an íocaíocht laistigh den tréimhse atá leagtha síos. Má dhéantar íocaíocht lasmuigh den am forordaithe, ríomhfaidh an tAonad Airgeadais ús de réir an Achta agus na Rialachán
- Tugann an Córas Bainistíochta Airgeadais leideanna don fhoireann san Aonad Airgeadais faoin dáta íocaíochta dlite

Tuairisc faoi Chleachtais Íocaíochta 2014

Oifig an Ard-Aighne, Sráid Mhuirfean

Ginearálta

- Chomhlíon íocaíochtaí ábhartha a rinne an Oifig seo téarmaí an Achta um Íoc Pras Cuntas 1997 arna leasú ag Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála) 2002.

Íocaíochtaí Déanacha

- Rinneadh íocaíochtaí iomlána €2,965,286 in 2014 ó Vóta Oifig an Ard-Aighne i leith íocaíochtaí a bhfuil feidhm ag an Reachtaíocht ina leith.
- Tabhaíodh íocaíochtaí úis um íoc pras de €40.70 i rith na bliana.

Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit

Ráiteas um Chomhlíonadh

an Achta um Íoc Pras Cuntas 1997 agus um Chomhlíonadh Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála) 2002

Rinneadh treoirlínte a cuireadh i bhfeidhm chun comhlíonadh an Achta a áirithiú a scaipeadh ar an bhfoireann go léir in mí Eanáir 1998, agus cuireadh an fhoireann ar an eolas freisin faoi Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála) 2002 nuair a tháinig siad i bhfeidhm an 7 Lúnasa 2002. Is é an aidhm atá leis na treoirlínte sin éascú a dhéanamh ar ghlanadh pras sonrasc agus féachaint chuige nach dtiocfaidh ús, pionóis agus cúiteamh i gceist. Thairis sin, déantar monatóireacht rialta ar nósanna imeachta airgeadais atá i bhfeidhm san Oifig.

Is iad seo a leanas na príomhnósanna imeachta atá i bhfeidhm:-

- Ach amháin má chomhaontaítear a mhalairt trí shocrú scríofa, baineann an sprioc ama um íoc pras de 30 lá le gach íocaíocht.
- Gach sonrasc a fhaightear, cuirtear díreach go dtí an tAonad Airgeadais é agus déantar an dáta a stampáil air ansin. Is é an dáta sin an dáta óna ndéanfar an tréimhse íocaíochta fhorordaithe a ríomh.
- Déanann an fhoireann oibre san Aonad Airgeadais na sonraisc ghinearálta a scanadh isteach sa Chóras Bainistíochta Airgeadais ag baint úsáide as an mBainisteoir Sonraisc agus is ar bhonn leictreonach a dhéantar sonraisc a fhaomhadh. Cuirtear Sonraisc Dlí Ghinearálta isteach sa Chóras Bainistíochta Airgeadais agus cuirtear ar aghaidh chuig na láimhseálaithe comhad ábhartha iad lena bhfaomhadh.
- Cuireadh an fhoireann ar an eolas gur chóir gach sonrasc a dheimhniú i gcomhair íocaíochta agus a sheoladh ar aghaidh chuig an Aonad Airgeadais láithreach nuair a fhaightear iad. Ba chóir socrúithe a dhéanamh chun a áirithiú nach gcuirfear moill ar shonraisc mar gheall ar bhaill foirne a bheith ar saoire etc.
- Más gá sonrasc a cheartú nó má tá díospóid ann faoi, leantar na nósanna imeachta atá sainithe san Acht. Cuireann an tAonad Airgeadais na nósanna imeachta sin i bhfeidhm, agus déantar taifead scríofa ar na nósanna imeachta a chuirtear i bhfeidhm.
- Déanann an fhoireann san Aonad Airgeadais monatóireacht ar an dáta dlite íocaíochta agus déanann siad iarracht a áirithiú go ndéantar an íocaíocht laistigh den tréimhse atá leagtha síos. Má dhéantar íocaíocht lasmuigh den am forordaithe, ríomhfaidh an Córas Bainistíochta Airgeadais ús sa ghnáthchúrsa agus seiceálfaidh an tAonad Airgeadais de láimh é de réir an Achta agus na Rialachán.

Íocaíochtaí Úis faoin Reachtaíocht um Íoc Pras Cuntas

Rinneadh íocaíochtaí iomlána €2.566m in 2014 ó Vóta Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit i leith íocaíochtaí a bhfuil feidhm ag an Reachtaíocht ina leith. Tabhaíodh suim iomlán €1,075.56 in ús pionósach i rith na bliana faoin Reachtaíocht um Íoc Pras Cuntas.

Tuairisc faoi Chleachtais Íocaíochta 2014

Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit

Tá feidhm ag téarmaí an Achta um Íoc Pras Cuntas 1997 arna leasú ag Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála) 2002 maidir le híocaíochtaí arna ndéanamh ag an Oifig sin nó thar a ceann, cé is moite den phárolla agus costais áirithe Oifige eile.

Thug OPAS isteach Córas Bainistíochta Airgeadais nua i mí Iúil 2004. Nuair a tugadh isteach an córas nua sin, ghlac Aonad Airgeadais OPAS freagracht as gach íocaíocht ón Vóta OPAS, cé is moite den Phárolla agus Tuarastail (Ceannteideal A1). Tá an córas deartha go sainiúil chun monatóireacht agus rialú a dhéanamh ar chomhlíonadh théarmaí an Achta.

I líon beag cásanna nuair nach ndéantar íocaíochtaí laistigh den tréimhse reachtúil, déantar na híocaíochtaí úis cuí.

Íocaíochtaí a raibh feidhm ag Íoc Pras maidir leo idir mí Eanáir agus mí na Nollag 2014:

Luach Iomlán na nÍocaíochtaí ar fad:	€2,566,166
Luach Iomlán na n-íocaíochtaí déanacha ar fad (faoi bhun €320 san áireamh):	€6,957.21
Luach Iomlán na n-íocaíochtaí déanacha ar fad (thar €320):	€74,954.27
Luach na n-íocaíochtaí déanacha mar chéatadán d'iomlán na n-íocaíochtaí:	3.12%
Líon na n-íocaíochtaí déanacha ar mhó iad ná €320:	37
An méid Úis a íocadh:	€1075.56
An méid úis mar chéatadán d'iomlán na n-íocaíochtaí:	0.042 %
Léiriú ginearálta ar Fhad Ama na Moilleanna:	51 lá